

Η ΜΑΣΤΙΕ ΤΗΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

N. ΚΑΤΡΑΜΗΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

1873.

6.11.11

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η ΜΑΣΤΙΕ ΤΗΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

„Οὐίω λαμψάτω τὸ φῶς ἡμῶν
 „Ἐμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων,
 „Ὅπως ἴδωσι τὰ καλὰ ὑμῶν ἔργα
 „καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα τὸν
 „Ἐν τοῖς Οὐρανοῖς „
 (Εὐαγγ. Ματθ. Ε'. 16.)

 Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς μυσταγωγῶν τοὺς θεί-
 ους αὐτοῦ μαθητὰς καὶ προετοιμάζων αὐτοὺς εἰς τὸ κήρυγμα
 τοῦ Ἰεροῦ Εὐαγγελίου τύπον καὶ ὑπογραμμὸν τὴν ἐκ τοῦ
 ἁγίας ζωῆς ἔδειξεν αὐτοῖς, οἱ δὲ φωτίσαντες τὰ ἔθνη καὶ
 εἰς τὴν ἀληθινὴν πίστην ὁδηγήσαντες αὐτὰ ἔταξαν καὶ θεῖους
 καὶ ἱεροὺς κανόνας καθ' οὓς διοικεῖται ἡ ἁγία ἡμῶν ὀρθόδοξος
 ἐκκλησία καὶ οἱ ὅποιοι παρὰ πάντων πρέπει νὰ φυλάσσονται
 ἀπαρασάλευτα, διότι ἐμμένοντες ἐν αὐτοῖς οἷτε κληρικοὶ καὶ
 λαϊκοὶ θέλουσι σωθεῖν καὶ εἰρήνην θέλουσι ἔχειν, ἀπειθοῦντες
 δὲ θέλουσι κολασθεῖν καὶ πόλεμον μεταξὺ αὐτῶν αἰδίων θέ-
 λουσι ἔχειν καὶ ἀποτίσειν δίκην τὴν προσήκουσαν τῆς ἀπει-
 θείας αὐτῶν.

Ἀκριβεῖς πρὸ πάντων φύλακες τῶν ἁγίων κανόνων ὀφεί-
 λουσιν εἶνε οἱ ποιμένες τῆς ἐκκλησίας, διότι αὐτοὶ εἰσὶν ὑπεύ-
 θυνοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν ψυχικὴν σωτηρίαν τῶν πι-
 στῶν, αὐτοὶ εἰσὶ τὸ ἅλας καὶ φέρουσι τύπον Χριστοῦ, διὸ
 καὶ οἱ Ἀποστολικοὶ θεῖοι κανόνες πρῶτον περὶ τῶν προσόν-

των τοῦ Ἐπισκόπου ὀρίζουσι, δηλαδή τίς χειροτονεῖται ἐπίσκοπος καὶ τίνα τὰ χρέη αὐτοῦ καὶ καθέξης περὶ τῶν ἄλλων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν.

Μετὰ συντριβῆς καρδίας καὶ θλίψεως ἅμα, πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν ὅτι, *«πᾶντες ἐξεκλίναμεν ἅμα ἢ χρειώθημεν· καὶ ὁ Θεὸς νὰ γίνῃ ἱλεως ἡμῶν καὶ νὰ σώσῃ ἐκ τῆς περιστοιχούσης ἡμᾶς διαφθορᾶς, ἥτις ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐπαυξάνει»*.

Ποῦ εἶνε ὁ καιρὸς ἐκεῖνος ὅτι οἱ ὀρθόδοξοι ἡμῶν ἐκκλησία ἦτο μία ἁγία καθολικὴ καὶ Ἀποστολική; καὶ οὐδεμία ὑπῆρχεν αἵρεσις, ἀλλὰ καθὼς ὁ ἥλιος λάμπει ἐφ' ἀπάσης τῆς οἰκουμένης, οὕτω καὶ τὸ φῶς τῆς ἀληθινῆς Πίστεως ἡμῶν ἐλαμπέ πανταχοῦ καὶ ὅ,τι ἐπίστυον ἐν Εὐρώπῃ τὸ αὐτὸ καὶ ἐν Ἀσίᾳ καὶ ἐν Ἀφρικῇ καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης;

Ἄλλ' οἱμοι! σήμερον ἐκύκλωσεν ἡμᾶς ἄδυσος ἐσχάτης ἀκολασίας καὶ ἡ ἁγία ἡμῶν ἐκκλησία κατασπαράσσεται ὑπὸ αἱρέσεων, ὑπὸ λύκων ἐνδεδυμένων δέρμα προβάτων.

Ὁ φθόνος καὶ ἡ ὑπεροψία, ἡ ἔπαρσις καὶ ἡ ὑπεριφανία, τὸ μῖσος καὶ ἡ ἀποστοφὴ, αὐτὰ καταμαστίζουσι σήμερον τὸ πλῆρωμα τῆς ἁγίας ἡμῶν ἐκκλησίας· αὐτὰ καταστρέφουσι τὸν πλησίον.

Ὅτε ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς παρεδίδετο ἐκουσίως εἰς τὸν σταυρικὸν θάνατον διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων ἔλεγε τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ μαθηταῖς·

«Τοῦτο ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.»

Ἄλλ' ἀντὶ τῆς ἀγάπης σήμερον βασιλεύει τὸ μῖσος· ὁ δυνατὸς ἐγκαυχᾶται ἐν τῇ κακίᾳ αὐτοῦ καὶ νομίζει ἔπαινον νὰ καταδυναστεύῃ τὸν ἀσθενῆ μὴ ἐνθυμούμενος ὁ ταλαίπωρος, ὅτι ὑπάρχει βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων, καὶ κύριος τῶν κυριευόντων ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς.

Ὁ ποιῶν κρίμα τοῖς ἀδικουμένοις καὶ δίδων τροφὴν τῆς πεινῶσι, ὁ ἀντιτασσόμενος ὑπερηφάνοις.

Οὐδὲ ὁ πρῶτος οὐδὲ ὁ τελευταῖος εἶνε, ὁ διὰ τὴν δυστυ-
χίαν τῆς Ζακύνθου ἀναξίως ὑψωθείς εἰς τὸν ἐπισκοπικὸν θρό-
νον Νικόλαος Κατραμῆς, ὅς τις ὡς ἄλλος Νέων καὶ
Καλιγούλας κατατυραννεῖ τοὺς σεβασμιωτάτους πρεσβυτέρους
τῆς Ζακύνθου καὶ διὰ τὴν ὁμότητα αὐτοῦ ἐπωνομασθεῖς Ἡ-
μᾶστιξ τῆς Ζακύνθου.

*Ημεῖς καὶ οἱ λοιποὶ
ἐκ τῆς Ζακύνθου
ἐπὶ τῆς ἡμετέρας*

Μικρὰν τοῦ ἀνδρός βιογραφίαν ἐνταῦθα ἀναφέροντες θέλομεν
ἀποδείξει, ὅτι οὗτος ἐναντίων τῶν Ἱερῶν καὶ θείων κανόνων
ἐπισκοπεύει τῆς Ζακύνθου καὶ χρέος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἶνε νὰ πέμψῃ ἑξάρχον ἐπίτρο-
πον αὐτῇ, διὰ νὰ ἀνακρίνῃ τὰ ἐν τῇ παρούσῃ ἀναφερόμενα
στυγερά ἐγκλήματα τοῦ ἀνδρός.

Ὁ Νικόλαος Κατραμῆς ἐγεννήθη ἐν Ζακύνθῳ ὁ δὲ πατὴρ
αὐτοῦ Διονύσιος ἦτο χωρικός ἐκ ποταπῆς τινος οἰκογενείας μαθὼν
δὲ τὴν τέχνην χρυσοχόος μετήρχετο αὐτὴν εἰς Ζάκυνθον, καὶ διὰ
κιβδηλοποιίας ἀπέκτησε πολλὰ χρήματα νυμφευθεὶς (λα-
βὼν) τὴν Μαρίαν πτωχὴν καὶ ἀνέστιον γυναῖκα ἀπέ-
κτησε πολλὰ τέκνα (*) καὶ τέλος τὸν Καρπογιάνην καὶ τὸν Νι-
κόλαον, τὸν ὁποῖον ὀκταετῇ ὄντα ἐπεμψεν εἰς τὸ Σχολεῖον.
Ὁ Νικόλαος ἐκ νηπιότητος αὐτοῦ ἦτο πονηρᾶς φύσεως καὶ
κακῆς ἔξεως, ἡλικίας δὲ γενόμενος διὰ παρακλήσεων καὶ
ἐγγυήσεων, ὅτι ὀφείλῃς θέλει ἀλλάξει διαγωγὴν, εἰσῆλθεν εἰς
τὴν Ἱερὰν Σχολὴν (Seminario) τῆς παρικλεοῦς πόλεως Κερ-
κύρας, καὶ μαθητεύσας ἐκεῖ ἐπὶ τρία ἔτη ἀπεβλήθη τῆς σχο-
λῆς διὰ τὴν κακὴν του διαγωγὴν ὑπὸ τῆς Γερουσίας καὶ ἐξῆλ-
θεν ἡμιδίδακτος. Ἐλθὼν εἰς Ζάκυνθον ἐνυμφεύθη μετὰ τινος
νέας ἀγαθῆς καὶ ἐναρέτου, ἥτις ἐπιπλήττουσα αὐτὸν διὰ
τὴν ἀπρεπῆ αὐτοῦ διαγωγὴν ἐκτυπήθη μὲ ἄρτον ξηρὸν
εἰς τὸ στῆθος καὶ πάσχουσα ἢ δυστυχὴς ἀπὸ φθί-
σιν καὶ ἀδυνατοῦ κράσεως οὔσα ἀπεβίωσε. Μετὰ με-
γάλων δὲ παρακλήσεων ὁ Νικόλαος εἶχε χειροτονηθῇ Ἱερεὺς

(*) Βέβαιοι ὅτι οἱ Ἀναγνώσται μᾶς ἐννοῦν ἀποφεύγομεν νὰ ἐξηγηθῶ-
μεν σαφέστερα . . .

ἐν Ζακύνθῳ ὑπὸ τοῦ μακαρίου τῇ λήξει αἰοδήμου Μητροπολίτου Νικολάου Κοκκίνη ἐναρέτου Ἀρχιερέως τοῦ ὁποῖου τὴν στέρην ἐθρήνησε καὶ θρηνεῖ ἡ Ζάκυνθος, διὰ τὴν ὄντως ἁγίαν αὐτοῦ ζωὴν.

Ὁ Νικόλαος Κατραμῆς μετέβηεν τὸν διδάσκαλον εἰς Ζάκυνθον, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐπιλήψιμον διαγωγὴν του καὶ ὡς διαφθορὰς τῆς Νεολαίας Ζακύνθου ἐπαύθη τοῦ διδασκαλικοῦ ἐπαγγέλματος δι' ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλείου καὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Γερουσίας τὸ 1854.

Μὴ δυνάμενος ὁ Νικόλαος νὰ ζήσῃ ἐν Ζακύνθῳ διὰ τὴν αἰσχρὴν του διαγωγὴν κατὰ τὸ 1864 ἀπῆλθεν εἰς Νεάπολιν τῆς Ἰταλίας, ὅπου ἔδειξε μεγάλην πονηρίαν, καὶ δι' αὐτῆς ἀπέκτησε πολλὰ χρήματα, μὲ αὐτὰ τὰ χρήματα καὶ μὲ ἄλλα τὰ ὅποια εἶχε εἰς Ζάκυνθον κατέβηεν νὰ χειροτονηθῇ ἐπίσκοπος τῆς Ζακύνθου διὰ τὰς ἀμαρτίας τῶν κατοίκων αὐτῆς.

Ἀλλὰ δὲ χειροτονήθη ἐνόμισεν, ὅτι εἶναι ἐπίσκοπος ὅχι τῆς ὁραίας Ζακύνθου, τῆς διοικουμένης ὑπὸ ἐλευθέρων νόμων Πολιτικῶν καὶ Ἐκκλησιαστικῶν, ἀλλὰ Ἐπίσκοπος τῶν ἀγρίων Ναμακέζων καὶ διὰ τοῦτο ὡς ἄλλος Τιχωχὼ Βασιλεὺς αὐτῶν ἤρχησε νὰ καταδυναστεύῃ καὶ νὰ καταταραννῇ τοὺς σεβασμιωτάτους Πρεσβυτέρους καὶ Ἱερομονάχους.

Καὶ πρῶτον μὲν τὸν αἰδεσιμώτατον οἰκονόμον Χαράλαμπον Ρουσελάτον τὸν Πρωτοσύγγελλον τοῦ Ἀγίου Μητροπολίτου αἰοδήμου Νικολάου Κοκκίνη, ἐπειδὴ δὲν τυγκατετίθετο νὰ ὑπογράψῃ τὰς παρηνόμους ἀποφάσεις τοῦ Νικολάου, οὐ μόνον ἐντὸς τοῦ Νικοῦ τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα μαρτύρων ἐξύβρισεν εἰς τὴν κηδεῖαν τῆς Μητρὸς τοῦ δικηγόρου Στραβοπόδι εἰπὼν πρὸς αὐτὸν «Σιώπα παλιάνθρωπε, ἐγὼ δὲν εἶμαι ἐκεῖνος ὁ κοῦφος τὸν ὁποῖον ὑπηρετοῦσες, δὲν εἶμαι ἐγὼ Νικόλαος Κοκκίνης» ταραξάς οὕτω τὴν ἡσυχίαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ λυπήσας ἅπαντας τοὺς ἀκολουθοῦντας τὴν ἐκφορὰν, ἀλλὰ καὶ ἔπαυσεν ἐκ τῆς ἐφημερίας τοῦ Ἀγίου Νικολάου Μόλου ἀντιπνεργῶν εἰς τὸ νὰ εἶνε ψάλτης εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Μητρο-

πόλεως, Πρωτο σύγγελος καὶ μέγας οἰκονόμος τῆς ἐπισκοπῆς·
στερήσας οὕτω αὐτῷ τῶν μόνων πόρων τοὺς ὁποίους εἶχε πρὸς
τὸ ζῆν.

Ἄλλ' ἔλθωμεν ἤδη νὰ ἐρωτήσωμεν τὸν Κύριον Νικόλαον
Κατραμῆν

« Ποῖος κανὼν τῆς ἐκκλησίας τῷ δίδει τὸ δικαίωμα ὡς
ἐπίσκοπος νὰ ἐξυβρίζη καὶ ἐξουθενῇ ἀπρεπῶς σεβασμιωτάτους
καὶ ἐναρέτους λειτουργοὺς τοῦ Θεοῦ ἐπὶ παρουσίᾳ τοσοῦτου
λαοῦ, καὶ ἂν αὐτὸς ἐπίσκοπος ὢν ἐξυβρίζει καὶ ἐξουθενεῖ τὸ
Ἱερατεῖον ποῖος πλέον ποτὲ θέλει τὸ σεβασθῇ;

Δὲν εἶνε, Κύριε Νικόλαε Κατραμῆ, ὁ αἰδесиμώτατος οἰκονό-
μος Χαράλαμπος Ρουσελάτος ὅστις, ὅταν ὁ ἀοίδημος Μητρο-
πολίτης Νικόλαος Κοκκίνης ἤθελε νὰ σὲ καθερέσῃ τῆς Ἱερο-
σύνης διὰ τὴν κακὴν ἐπιλήψιμον διαγωγὴν σου, σὲ ἔσωσε
καὶ διὰ τῶν παρακλήσεων αὐτοῦ καὶ τοῦ τότε Ἀνχιδιακάνου
Κυρίου Ἀντωνίου Χαριάτη σὲ ἐσυγχώρησαν ὁ Ἀοίδημος Μη-
τροπολίτης; Ἀνάγνωθε τὴν περὶ τούτου κατὰ σοῦ ἀπόφασιν
εὐρισκομένην εἰς τὰ Ἀρχεῖα τῆς Ἐπισκοπῆς.

Ἄγνοεῖς, Κύριε Νικόλαε Κατραμῆ, τὸν κανόνα εἰκοστὸν
ἐβδόμον τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων τὸν ὀρίζοντα: « Ἐπίσκοπον...
» τύπτοντα ἁμαρτάνοντα καὶ διὰ τῶν τοιούτων φο-
» βεῖν ἐθέλοντα καθαιρεῖσθαι προστάσσομεν» δηλαδή, ὅστις ἐπί-
σκοπος τύπτει ἁμαρτάνοντας πιστοὺς πρέπει νὰ καθαιρεθῇ. Καὶ
ἐὰν τοὺς ἁμαρτάνοντας πιστοὺς δὲν πρέπει ὁ ἐπίσκοπος νὰ
τύπτῃ ἐπὶ ποινῇ καθαιρέσεως πόσον μᾶλλον ἄξιος καθαιρέ-
σεως εἶνε ὁ τύπτων ἐπίσκοπος ἀδίκως ἀθώους καὶ μὴ ἁμαρτή-
σαντας εἰς οὐδένα πιστοὺς;

Ἡ Ἱερά τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Σύνοδος εἶναι ὑπεύ-
θυνος περὶ τούτου ἂν σὲ ἀφήσῃ ἀτιμώρητον ἀναμφιδόλως.

Ἡ μήπως νομίζετε, Κύριε Νικόλαε Κατραμῆ, ὅτι εἴμεθα εἰς
τὴν ἐπικράτειαν ἐκείνην, ὅπου οἱ ταλαίπωροι Ἱερεῖς εἶνε δοῦ-
λοι καὶ εἴλωτες ἀχρείων καὶ βαρβάρων ἐπισκόπων, οἵτινες
μόνην πρόσρησιν ἔχουσιν τὸ αμωρὲ παπᾶ, ἐλα ἔδῳ, ποῦ εἶνε

τὰ ψάρια ; καὶ εἰς ἄλλον ποῦ εἶνε τὰ ὀρτύκια ; καὶ ἀναιτίως τοὺς ξυλοκοπίζουσιν ὡς ἀνδράποδα, διὰ νὰ τοὺς ἀρπάζωσι τὰ χρήματα αὐτῶν.

Δὲν ἐνθυμεῖσθε, Κύριε Νικόλαε Κατραμῆ, τὸ εἰς τὸν ὄρθρον τροπᾶριον, « Ἐν τῷ ναῷ ἐστῶτες τῆς δόξης σου, ἐν οὐρανῷ πιστάναι νομίζαμεν. Θεοτόκε Πύλ. ἐπουράνιε ἀνοιξὸν ἡμῖν τὴν πύραν τοῦ ἐλέους σου διὰ νὰ ἴσταται μετ' εὐλαθείας εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ ; ἢ νομίζετε, ὅτι ἀφοῦ τέλος ἐχειροτονήθητε ἐπίσκοπος, εἶσε κύριος νὰ πράττης ὅ,τι ἐπιθυμεῖς ἀκολουθῶν τὰς φύσει πονηρὰς ἐξελίξεις σου τὰς ὁποίας ἅπανσα ἡ πόλις Ζακύνθου γνωρίζει καὶ βαρέως φέρει τὴν τυραννίαν σου καὶ μόλις σὲ ἀνέχεται ἀναξίως ὑψωθέντα εἰς τὸν θρόνον τοῦ ἐπισκόπου.

« Ὁ ὀγδοηκοστὸς κανὼν τῶν ἁγίων ἀποστόλων ρητῶς ὀρίζει. » Τὸν ἐκ φαύλης διαγωγῆς οὐ δίκαιον ἐστὶ . . . προχειρίζεσθαι ἐπίσκοπον καὶ ὁμῶς, Κύριε Νικόλαε Κατραμῆ, ἐχειροτονήθης ἐπίσκοπος παραβιάσας καὶ αὐτὸν τὸν Ἀποστολικὸν κανόνα, καὶ ἄλλον, τὸν εἰκοστὸν ἑννατον ὀρίζοντα « Εἴ τις ἐπίσκοπος διὰ χρημάτων τῆς ἀξίας ταύτης ἐγκρατὴς γένοιτο καθαίρεισθαι καὶ αὐτὸς καὶ ὁ χειροτονήσας », πληρώσας εἰς τὴν ἐν Νεαπόλει τῆς Ἰταλίας κυρίαν Μ τρεῖς χιλιάδες τάλληρα, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ὑποψηφιότητά σου καὶ νὰ παραγκωνίσῃ τὸν ἀξιοσέβαστον καὶ εὐπαιδευτον Πανοσιώτατον Ἀρχιμανδρίτην Κύριον Ἀβέρκιον Λαμπύρην, τὸν ὁποῖον ἅπανσα ἡ Ζάκυνθος ἐπιθυμεῖ Ἐρχιεπισκοπὸν τῆς.

Ἀλλὰ μήπως ὁ αἰδεσιμώτατος οἰκονόμος Χαράλαμπος Ρουσελάτος δὲν ἐγένετο θυμὰ αὐτὸς τε καὶ ἡ πολυμελὴς οἰκογένειά του συγκειμένη ἐκ δώδεκα ψυχῶν τῆς σκληροκαρδίας τοῦ κυρίου Νικολάου Κατραμῆ ; καὶ πολλοὶ ἄλλοι αἰδεσιμώτατοι πρεσβύτεροι καὶ πανσιώτατοι ιερομόναχοι τοὺς ὁποίους χάριν συντομίας παραλείπωμεν ν' ἀναφέρωμεν καὶ οἵτινες ἐκουσίως ἐγκατέλειπον τὴν οἰκὴν αὐτῶν πατρίδα καὶ ἐνδιαπύωνται εἰς τὰ ξένα διὰ νὰ ἀποφύγωσι τὴν κατ' αὐτῶν ὀργάν τοῦ Κατραμῆ.

Ὁ αἰδεσιμώτατος Ἀντώνιος Πτραβοπόδης Ἐφημέριος τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου ἐπαύθη τῆς ἱερουργίας ἐπὶ ἐν καὶ ἡμῶσι ἔτος ὑπὸ τοῦ κυρίου Νικολάου Κατραμῆ, διότι ὁ ἱερεὺς ἐπέμενε δυνάμει τοῦ ἀνά χεῖρας συμβολαίου αὐτοῦ νὰ τελειώσῃ τὸν χρόνον τῆς ἐφημερίας του εἰς τὴν εἰρημένην ἐκκλησίαν, ἡ δὲ παύσις αὐτοῦ ἐγένετο αἰτία νὰ δυστυχησῇ καὶ αὐτὸς καὶ ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ εἰς δὲ τὸ ἐξωκλήσιον τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου ὁ Κατραμῆς ἐδιώρισεν εὐνοούμενόν του τινὰ ὅπου ἔχει καὶ ἄλλην ἐφημερίαν τὸν Ἅγιον Γεράσιμον..

Τὸν Πανοσιώτατον Ἱερομόναχον Ἰάκωβον Βερτζάγιαν τὸν διαπρέψαντα ἐπ' ἀρετῇ καὶ ἀγγελικῇ βίῳ ἐν ἁγίῳ Ὄρει καὶ ὡς πνευματικὸς ὁ κύριος Νικόλαος Κατραμῆς ἐσυκοφάντησεν αὐτὸν ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὡς πωλοῦντα φυλακτήρια καὶ δίδοντα βότανα πρὸς τεκνοποιίαν καὶ ἠναγκάσεν οὕτω αὐτὸν νὰ παραιτήσῃ τὴν ἐφημερίαν του τὸν Ἅγιον Λάζαρον ν' ἀναχωρήσῃ τῆς Ζακύνθου.

Τὸν Διονύσιον Ἱερέα Λογοθέτην, ἐφημέριον τοῦ ἁγίου Λουκᾶ ὁ κύριος Νικόλαος Κατραμῆς, εἰς τὴν κηδείαν τῆς πενθερᾶς τοῦ κυρίου Κόμητος Καίσαρος Ρώμα ἐξέδρισε καὶ ἠπειλῆσε ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας, διότι δὲν εἶχεν ἐξηπλωμένον Τάπητα καὶ ἐπ' αὐτοῦ Πολτρώνα διὰ νὰ καθήσῃ ὁ Κατραμῆς, ἀλλὰ κάθησθαι ἀπλοῦν, τὸ ὁποῖον μετὰ θυμοῦ ἀρπάσας τὸ ἔρριψε.

Τὸν Σεβασμιώτατον ἐφημέριον τῆς ὁδηγητρίας καὶ πνευματικὸν κύριον Στυλιανὸν Κεροφίλα ἐξέδρισε ὁ Κατραμῆς καὶ ἠπειλῆσε νὰ κάμῃ ἀργόν, διότι δὲν ἐπειθε τοὺς ἐνορίτας τῆς ἐκκλησίας αὐτοῦ νὰ προσκαλῶσι τὸν ἐπίσκοπον κύριον Κατραμῆ νὰ κάμῃ μνημόσυνα καὶ γονυκλισίας ἐπὶ τῶν μνημάτων, ἐνῶ οἱ ἐνορίται οὔτε ἤθελον, οὔτε χρήματα εἶχον νὰ πληρώσωσιν εἰς αὐτόν.

Καὶ αὕτη μὲν εἶνε ἡ διαγωγὴ τοῦ κυρίου Νικολάου Κατραμῆ πρὸς τοὺς αἰδεσιμωτάτους Πρεσβυτέρους καὶ Πανοσιωτάτους Ἱερομονάχους τῆς Ζακύνθου μεταχειριζόμενος κατάσκοπον καὶ προδότην τὸν εὐνοούμενόν του ἀγύρτην καὶ λαοπλάνον

Σπυρίδωνα Βεντουρήν ἐφημέριον τῆς Ὑπαπαντῆς ὅστις διὰ καταχθονίων σικοφαντιῶν καὶ διαβουλῶν κατέσπρεψε πολλοὺς ἰερεῖς.

Ἦδη ἂν ἔλθωμεν νὰ ἐξετάσωμεν τὴν λοιπὴν διαγωγὴν τοῦ Κατραμῆ.

Ὁ Κύριος Νικόλαος Κατραμῆς δὲν εἶνε σταθερὸς εἰς τὰς θρησκευτικὰς αὐτοῦ δοξασίας, ἀλλ' ὡς ὁ Λούκαρης. ποτὲ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως κλίνει καὶ εἶνε ἐπιρρεπὴς εἰς τὸν Καλθινισμόν. Αὐτὸς ποτὲ ἔγραψεν ἐντὸς τοῦ κελλίου τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἀγίας Βαρβάρας εἰς τοὺς κήπους βλασφημίας φρικτὰς κατὰ τῆς ἁγίας, διὰ νὰ εὐαρεστήσῃ τοὺς διαμαρτυρουμένους εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ὁποίων ὑπῆρξεν ὡς τοῦτο εἶνε πασίγνωστον εἰς ἅσας τὴν Ζάκυνθον καὶ ὠνομάσθησαν παρὰ τῶν συναδελφῶν του τῶν διαμαρτυρουμένων αὐτοῦ Ἐξοχὸν Σύγγραμμα τῆς Ἀγίας Βαρβάρας.»

Εὐχῆς ἔργον εἶνε ὅτι εἰς τὸ Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος οἱ ἀφορισμοὶ (ἢ τὰ ἐπιτίμια) καθὼς καὶ τὰ διαζύγια ὑπάγονται εἰς ἰδιαίτους δικαιοδοσίαν καὶ δὲν εἶνε εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἐπισκόπου καθὼς οἱς τὴν Τουρκίαν, ὅπου ἕκαστος Μητροπολίτης ἔχει σημαντικώτατον εἰσόδημα ἀπὸ τοὺς ἀφορισμοὺς καὶ ἀπὸ τὰ διαζύγια καὶ χάριν νοοφίσεως σημαντικῆς χρηματικῆς ποσότητος γίνονται πολλὰ κακουργήματα ὑπὸ τῶν ἐπισκόπων.

Εἰς μίαν νῆσον τῆς Τουρκίας ὡς μᾶς ἐπληροφόρησε φίλος τις ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν ἐκ τῆς Μητροπόλεως ἐξέρχονται πενήντα ἀφορισμοὶ ἐπὶ ψύλλου πηδήματι καὶ δὲν ὑπάρχει οἰκογένεια ἐπὶ τῆς νήσου, ἥτις νὰ μὴν εἶνε αὐτὴ ἀφοριτμένη καὶ πρὸς ἀντεκδίκησιν ν' ἀφορίσῃ καὶ αὐτὴν τὴν ἀφορίσασιν. Ἐχασα τὴν ὄρνιν μου, θέλω ἐκβάλλει ἀφορισμὸν λέγει ἢ μία κατ' ἐκείνου, ὅστις τὴν ἔκλεψε καὶ ὁ ἀφορισμὸς ἀμέσως ἐκδίδεται ἀρκεῖ μόνον νὰ πληρώσῃ τὸ χρηματικὸν δικαίωμα. Ἐχισα τὰ αὐγά τῆς ὀρνιθός μου, λέγει ἢ ἄλλη, ἀφορισμὸν εὐθὺς νὰ ἐκβάλω.

Ἐὰν εἰς τὴν Ζάκυνθον ἠδύνατο ὁ κύριος Νικόλαος Κατραμῆς

ν' ἀφορίζῃ καὶ νὰ διαζευγνύῃ τὰ ἀνδρόγυνα καθὼς εἰς τὴν Τουρκίαν, ὡ! τῇ ἀληθείᾳ περισσότῃς ἐπιτίμια καὶ διαζύγια ἤθελον συμβῇ εἰς Ζάκυνθον ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην νῆσον. Ἀλλ' ὅς δοξάζωμεν τὸν Θεόν! διότι εἰς τὴν Ἑλλάδα οἱ ἀφορισμοὶ καὶ τὰ διαζύγια, δὲν εἶνε εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν ἐπισκόπων καὶ προσέτι ὅς παρακαλέσωμεν τὸν Θεὸν νὰ φωτίσῃ τὴν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νὰ διορίσῃ ἐπιτροπὴν διὰ νὰ συντάξῃ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων Ἱερῶν Ἀποστολικῶν κανόνων καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἁγίων οἰκουμενικῶν Συνόδων Κώδικα, ἢ Νομοκάνονα πρὸς χρῆσιν τῆς ἁγίας ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Τὸ ἔργον αὐτὸ εἶνε θεάρεστον, διότι αἱ εἰς τὸ πηδάλιον ἐρμηνεῖαι τοῦ Ζωναρᾶ καὶ λοιπῶν ἐξηγητῶν αἱ πλεῖσται σοφιστικαὶ καὶ εἰς πολλὰ φθείρουσι καὶ διαστρέφουσι καὶ αὐτὴν τὴν ἀληθῆ ἔνοιαν τοῦ κειμένου τῶν θείων ἀποστολικῶν καὶ συνοδικῶν κανόνων. Αἱ ἐρμηνεῖαι καὶ τὰ σχόλια τὰ εἰς τὸ πηδάλιον ἀναφερόμενα πρὸς ἐξήγησιν τῶν κανόνων ὁμοιάζουσι ῥάκη ἐπὶ χρυσοῦ φάν-του χιτῶνος ἢ βενετικὰ κτίρια ἐπὶ τῶν μνηρείων τῆς ἀρχαιότητος, τὰ ὅποια πρέπει νὰ κρημνισθῶσι.

Ἐπειτα εἰς τὰς ἐρμηνείας τοῦ Ζωναρᾶ καὶ τῶν λοιπῶν ἐρμηνευτῶν τῶν θείων καὶ Ἱερῶν κανόνων, ὑπάρχουσι καὶ νομικαὶ διατάξεις καὶ ποιναὶ αἱ ὅποια εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν δύνανται νὰ ἐσχύσωσι, διότι ἀντίκεινται εἰς ρητὰ καὶ οὐσιώδη καὶ βιωφελῆ ἄρθρα τῆς Πολιτικῆς καὶ Ποινικῆς νομοθεσίας. Τοῦτο ἦτο ἔργον μάλιστα τοῦ κυρίου Ἀνδρέου Μάρουκα τοῦ πολλὰ ἔτη ἐκτραφέντος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν διὰ νὰ τὸ προτείνῃ. Ἀπὸ τὸ Ποτρίαρχεῖον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τὸ ὅποῖον ζῇ δι' ἐράνων καὶ δὲν ἐπαρκεῖ εἰς τὰ καθημερινὰ αὐτοῦ ἀπολύτως ἀναγκαῖα ἔξεδα δὲν δυνάμεθα νὰ ἐλπίσωμεν τοιοῦτον ἔργον. Καὶ ταῦτα ἐν παρόδῳ περὶ ἐκκλησιαστικοῦ κώδικος. Ἦδη δὲ ἐπανερχόμενοι εἰς τὸ κύριον ἡμῶν θέμα πρὸς ἀκλόουμεν τὴν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νὰ ἐξετάσῃ τὴν διαγωγὴν τοῦ κυρίου Νικολάου Κατρά...

μῇ καὶ νὰ ἐπιφέρῃ κατ' αὐτοῦ τὴν ἀνέχουσιν ποινὴν πρὸς σωφρονισμόν αὐτοῦ καὶ παραδειγματισμόν τῶν ἄλλων ἐπισκόπων τῶν ἀρεσκομένων νὰ ἐξυβρίζωσι καὶ ξυλοκοπῶσιν ὡς ἀνδράποδα τοὺς Ἱερεῖς τοῦ Ὑψίστου Θεοῦ.

Οἱ ταλαίπωροι πῶς δύνανται νὰ εἰπῶσι Τὸ « Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ἡμῶν ἐμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἵνα ἴδωσι τὰ καλὰ ὑμῶν ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν παρέτα τὸν ἐν τοῖς Οὐρανοῖς; » ἀφοῦ διὰ μυρίων κακουργημάτων καταστρέφουσι τὸ πλῆρωμα τῆς ἀγίας ἡμῶν ὀρθοδόξου ἐκκλησίας;

Εἰς τὸ κύριον Νικόλαον Κατραμῆ ὑπάρχει ἐν μέσον, διὰ τὴν ἀποφύγη τὴν ἐπικειμένην σὺτῇ τιμωρίαν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ παρὰ τῶν Ζακυνθίων, νὰ παραιτηθῇ τῆς ἐπισκοπῆς Ζακύνθου ἐκουσίως ὑπογράφων τὴν παραίτησιν αὐτοῦ ὡς ἐξῆς καὶ πέμπων αὐτὴν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὶν αὕτη ἐπιληφθῇ τῆς ἀνακρίσεως πρὸς ἀπόδειξιν τῆς αἰσχυρᾶς καὶ ἀνοικτεῖς εἰς ἐπίσκοπον διαγωγῆς του. (*)

ΣΧΕΔΙΟΝ ΠΑΡΑΙΤΗΣΕΩΣ.

Οἶδα μὲν οἶδα, Ἄγιε Πρόεδρε καὶ Θεῖα καὶ Ἱερὰ τῶν ἁγίων Ἀρχιερέων σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὅτι οὐκ ἔξεστι τῆς ἀξίως καὶ ὡς δεῖ τοῦ τῆς ἀρχιερωσύνης ἀντεχομένοις ἀξιόματος ἐπισκόπου καὶ κατὰ κανόνας μὲν ποιμένουσι καὶ διεξάγουσι τὰ λογικὰ τοῦ Χριστοῦ ποίμνια, μηδαμῶς δὲ ἐπὶ τινι τῶν ἀτόπων καὶ καθαίρεσιν δυναμένων ἐπάγειν καταγινώσκειν ἔνδον φέρουσι τὸ οἶκετον αὐτῶν συνειδὸς παραιτήσεις δίδοναι καὶ προκομίζειν λοβέλλους, καθάπερ οἱ Ἱεροὶ κανόνες διαγορεύουσι, καὶ μάλιστα ὅτε τρίτος τοῦ ἁγίου Κυρίλλου καὶ ἡ πρὸς τὴν ἐν Παμφιλίᾳ σύνοδος ἐπιστολὴ τῆς ἀγίας καὶ οἰκου-

(*) Ἐν ἐναντίᾳ τοῦ ὁποίου περιπτώσει ἐξ ἀνάγκης θὰ προβῶμεν εἰς ἐκτενεστέραν καὶ πλέον ἐμπεριστατομένην ἀφήγησιν τῆς πολιτείας τοῦ ἀναξίου τούτου κληρικοῦ.

μενικῆς τρίτης συνόδου. Εἰ γὰρ καὶ μέγα καὶ φοβερόν ἀληθῶς ὑπάρχει τὸ τῆς ἀρχιερωσύνης ἀξίωμα καὶ αὐταῖς ταῖς ἐπουρα-
νίαις δυνάμεσιν, ἀλλ' οὖν τὸν ἅπαξ αὐτὸ ἐγκεχειρισμένον μὴ ἀναξίως, μὴ δὲ γοῦν ἐν κατεγνωσμένῳ συνειδότε αὐτὸ διϊθύ-
νοντα, τούτου μετ' εὐρωστίας πνευματικῆς ἀντιποιεῖσθαι δεῖ,
καὶ οἷον ἀνταποδύεσθαι τοῖς πόνοις καὶ ἰδρῶτα τὸν ἔμμισθον
ἤθελον τί ὑπομένειν. Καὶ μὴ ἐξ ἀπραγμοσύνης, ἢ ὀλιγωρίας καὶ
ὄκνου ἀπαγορεύειν πρὸς τὰς ἐπενηνεγμένας φροντίδας καὶ τὰς
ἀδοκίμους τοῦ βαθμοῦ περιστάσεις ἧσου καὶ ταῦτά φησιν ἐν τῇ
προδιαληφθείσῃ ἐπιστολῇ ἡ ἀγία καὶ οἰκουμενικὴ τρίτη σύνοδος.
Ἐπεὶ δ' ἐγώ, οἶμοι! Ὁ ταπεινὸς Ἐπίσκοπος τῆς Ἀρχιεπισκο-
πῆς Ζακύνθου Νικόλαος Κατραμῆς ἀναξίως τοῦ τοιοῦτου πεπο-
λίτσευμαι ἐπαγγέλματος καὶ σύναιδα ἑμαυτῷ ἐγκλήμασί τις
λάθρα περιπεσώς, ὃν ἂν ἐληλεγμένων τε καὶ πεφωραμένων, πάν-
τες καθαίρεσιν ἂν ὑπέστην δικαίαν καὶ ἔννομον. Καὶ ἂν καὶ τοὺς
πολλοὺς λανθάνῃ εὖλογος ἂν εἴη αἰτία κανονικῆς παρατήσεως
τούτου χάριν προλαβὼν ἐκβάλλω ἑμαυτὸν τοῦ Ἀρχιερατικοῦ
ἀξιώματος ὅπως διὰ τούτου τὸν θεῖον ἐπισπάρσωμαι ἔλεον. Ἀκούω
γὰρ τοῦ Θεοῦ Χρυσοστόμου λέγοντος ὅτι Ἐχρῆν τοσαύτην τοῦ
πράγματος ἔχειν εὐλάβειαν ὥς καὶ κατ' ἀρχὰς ἐκφυγεῖν τὸν
ὄγκον, καὶ μετὰ τὸ γενέσθαι ἐν αὐτῇ, μὴ περιμένειν τὰς παρ'
ἐτέρων κρίσεις, εἴποτε συμβαίνη ἀμάρτημα καθαίρεσιν ἱκανὸν ἐρ-
γάζεσθαι, ἀλλὰ προλαβόντα ἐκβάλλειν ἑαυτὸν τῆς ἀρχῆς. Οὕτω
μεν γὰρ καὶ ἔλεον ἐπισπάρσασθαι παρὰ Θεοῦ εἰκὸς ἦν τὸ δὲ
ἀντέχεσθαι παρὰ τὸ πρέπον τῆς ἀξίας, πάσης ἑαυτὸν ἀποστερ-
γεῖν συγγνώμης ἐστὶ, καὶ μᾶλλον ἐκαίειν τοῦ Θεοῦ τὴν ὀργήν,
δεύτερον χαλεπώτερον προσθέντα πλημέλημα. (*) Τούτου χάριν
καγὼ ὑπὸ τοῦ οἰκείου συνειδότες ἐλεγχόμενος καὶ κατακρινόμε-
νος διὰ τὴν ἐμὴν ἀναξιότητα τοὺς παρ' ἐτέρων οὐ περιμένω
ἐλέγχους καὶ κατακρίσεις, ἀλλὰ διὰ τῆς παρούσης μου παραι-
νήσεως παραιτοῦμαι ἐν τ' αὐτῷ καὶ τὴν ἦν περ' ἔλαχον ἐπαρ-

(*) Δογ' περὶ Ἱερωσύνης.

46

»χίαν μου ταύτην, σὺν αὐτῇ δὲ καὶ τὴν τῆς ἀρχιερωσύνης ἀξίαν
»καὶ αὐτὸ τὸ τῆς ἐπισκοπῆς ὄνομα ὃ γὰρ μὴ ἄξιος· προεστάναι
»θείου θυσιαστηρίου μηδ' αὐτῇ τιμᾶσθαι τῇ τῆς ἐπισκοπῆς κλή-
»σει ἐστὶν ἄξιος ὡς ὁ γ'. κανὼν τοῦ ἁγίου Κυρίλλου διακελεύε-
»ται, ὅθεν εἰς ἔνδειξιν δέδωκα καὶ τὸν παρόντα τῆς π. αραιτήσεως
»Λίβελλον ὑπογεγραμμένον τῇ ἐμῇ χειρί.

(Νικόλαος Κατραμῆς Ἀρχιεπισκόπου Ζακύνθου)

Πρὸς τὴν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἐν Ἀθήναις τὴν 20 Μαρτίου 1873.

[Δ. Ι. Β.]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000023371

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

